

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων

Θέμα: Το μέλλον των αγροτικών φυλακών

Οι αγροτικές φυλακές της χώρας που θεσμοθετήθηκαν το 1911, ως ο πλέον πρωτοποριακός θεσμός, συνεχίζουν για περίπου εκατό χρόνια να αποτελούν ένα υποδειγματικό παράδειγμα λειτουργίας εναλλακτικού τρόπου έκτισης των ποινών καθώς και ένα πρότυπο ουσιαστικής προληπτικής αντεγληματικής πολιτικής.

Η υπουργική απόφαση της μετατροπής τμημάτων των αγροτικών φυλακών σε κλειστές φυλακές προκαλεί πλήθος ερωτηματικά για την ορθότητά της, ιδίως επειδή χρησιμοποιεί ως άλλοθι την πραγματική κατάσταση του υπερπληθυσμού των κλειστών φυλακών.

Πιο συγκεκριμένα, αναφέρεται „ότι τα πέντε τμήματα τριών αγροτικών φυλακών της χώρας θα μετατραπούν σε κλειστές φυλακές, προκειμένου να μεταχθούν σε αυτά 502 κατάδικοι που εκτίουν ποινές κάθειρξης από 5 έως 10 χρόνια, όπως είναι το Α' και το Β' τμήμα του αγροτικού καταστήματος κράτησης Κασσάνδρας, χωρητικότητας 160 ατόμων, το δεύτερο κτίριο του αγροτικού καταστήματος κράτησης Αγίας Χανίων, χωρητικότητας 130 ατόμων, το Α' κτίριο του ειδικού αγροτικού καταστήματος κράτησης νέων Κασσαβέτειας, χωρητικότητας 72 ατόμων, καθώς και το Β' παράρτημα του αγροτικού καταστήματος κράτησης Τίρυνθας, χωρητικότητας 140 ατόμων.

Πρόσφατη όμως διδακτορική έρευνα που διήρκησε από το 2005 έως και το 2012, έχει καταδείξει τον ουσιαστικό ρόλο που επιτελούν οι τέσσερις αγροτικές φυλακές της χώρας μας, διότι αποτελούν εξ αρχής παραγωγικές μονάδες που αποδίδουν έσοδα στο κράτος και δεν επιβαρύνουν τον Έλληνα φορολογούμενο, ενώ οι κρατούμενοι εργάζονται στην ύπαιθρο, εκπαιδεύονται σε διάφορες τέχνες, καταρτίζονται, μορφώνονται και παράγουν προϊόντα που αυτοκαταναλώνονται ή πωλούνται σε άλλες φυλακές ή στο ελεύθερο εμπόριο.

Συγχρόνως, οι πωλήσεις προϊόντων σε νοσοκομεία, ψυχιατρεία, γηροκομεία, παιδικούς σταθμούς, που παράγουν οι αγροτικές φυλακές, στο ζωικό, φυτικό και βιοτεχνικό τομέα, είναι ένα ενδεικτικό κομμάτι του κοινωνικού έργου που από την ίδρυσή τους επιτελούν, αλλά και μια απόδειξη των εσόδων που αποφέρουν, ενώ δυνητικά μπορούν να αναπτυχθούν ακόμη περισσότερο με την καλύτερη οργάνωσή τους.

Επιπλέον έχει γνωστοποιηθεί, ότι η κλειστή φυλακή αποτελεί δυστυχώς τις περισσότερες φορές «φυτώριο» νέων εγκληματιών, διότι δεν υπάρχει σωφρονισμός και όσο πιο πολύ μείνεις στην φυλακή τόσο πιο πολύ επικίνδυνος γίνεσαι για την κοινωνία, ενώ από την άλλη πλευρά, η έρευνα για τις αγροτικές φυλακές έχει να αντιτάξει αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης, πολύ καλές σχέσεις μεταξύ των κρατουμένων, αλλά και μεταξύ των ιδίων με το σωφρονιστικό και διοικητικό προσωπικό, με μικρό ποσοστό πειθαρχικών μέτρων. Η ανάπτυξη του αυτοσεβασμού και της αυτοεκτίμησης των κρατουμένων μέσω της εμπιστοσύνης που τους αποδίδεται, η εκμάθηση επαγγελματικών δεξιοτήτων με την καθολική εργασία, η ανάπτυξη της ομαλής επανένταξής τους, αλλά και η ουσιαστική μείωση της ποινής τους μέσω του ευεργετικού υπολογισμού των ημερών εργασίας τους, σε συνδυασμό με τις οικονομικές απολαβές από την εργασία τους, είναι, επίσης, αυτά που προτάσσουν οι έγκλειστοι.

Επιπλέον, οι συνθήκες διαβίωσης των κρατουμένων σε αυτές είναι πολύ πιο ανθρώπινες, ώστε οι κρατούμενοι αλλά και οι διοικήσεις τους να ομολογούν, σε σύγκριση με τη λειτουργία των κλειστών φυλακών, ότι είναι «η μέρα με τη νύχτα» και με τον τρόπο αυτό, μειώνονται τα ποσοστά υποτροπής και αυξάνονται τα ποσοστά της ομαλής επανένταξής τους.

Επειδή στις αγροτικές φυλακές δεν υπάρχει το απάνθρωπο κατασταλτικό ρεύμα που κυριαρχεί στις μέρες μας, αλλά και επειδή το καθεστώς λειτουργίας που τις διέπει επί σειρά δεκαετιών, παράλληλα με τα πολλαπλά πλεονεκτήματα και ευεργετήματα που προσφέρουν, εγγυώνται ένα θεσμό του οποίου η τεχνογνωσία μπορεί να εξαχθεί σε άλλες χώρες του εξωτερικού, ως πρότυπο σωφρονιστικό σύστημα ανοικτής μεταχείρισης.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

Αν οι Αγροτικές Φυλακές της χώρας επιτελούν τους σκοπούς για τους οποίους δημιουργήθηκαν και αν είναι στις προθέσεις σας η περαιτέρω ανάπτυξή τους.

Αθήνα, 12 Δεκεμβρίου 2013

Η Ερωτώσα Βουλευτής

Μαρία Κόλλια Τσαρουχά
ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων
Βουλευτής Ν. Σερρών